



SAMLENOTAT

12. maj 2021

Rådsmøde (transport, telekommunikation og energi) den 3. juni 2021

Dagsorden

1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv (EU) 2017/2397 for så vidt angår overgangsforanstaltninger for anerkendelse af tredjelandscertifikater

KOM (2021) 71 final

- *Generel indstilling*

1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv (EU) 2017/2397 for så vidt angår overgangsforanstaltninger for anerkendelse af tredjelandscertifikater

KOM (2021) 71 final

Nyt notat.

1. Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af direktiv om anerkendelse af erhvervs kvalifikationer for sejlads på indre vandveje, for så vidt angår overgangsforanstaltninger for anerkendelse af tredjelandscertifikater.

Det portugisiske formandskab har udarbejdet et kompromisforslag, som er sat på til politisk drøftelse på rådsmødet for transport, telekommunikation og energi (TTE) den 3. juni 2021.

Baggrunden for forslaget er, at der i det nuværende direktiv ikke er taget højde for, at en række certifikater for søfarende, udstedt af tredjelande, risikerer at blive ugyldige, når direktivet gennemføres i medlemsstaterne i 2022. Dermed vil de søfarende fra tredjelande ikke længere få adgang til at besejle EU's indre vandveje.

Ændringsforslaget har derfor til formål at sikre en overgangsperiode, så certifikater, der er udstedt af tredjelande, fortsat kan anerkendes af medlemsstaterne efter 2022. Det skal gøres ved at tilføje to nye paragraffer til det eksisterende direktiv, så der tilføjes overgangsbestemmelser frem mod 2032 for kvalifikationscertifikater, søfartsbøger og logbøger, som er udstedt af tredjelande.

Da Danmark har valgt ikke at være omfattet af indre vandvejsreglerne, som primært er møntet på sejlads på de store floder i Europa, medfører ændringerne ikke lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser.

2. Baggrund

Kommissionen har den 18. februar 2021 fremsat forslag til ændring af direktiv om anerkendelse af erhvervs kvalifikationer for sejlads på indre vandveje for så vidt angår overgangsforanstaltninger for anerkendelse af tredjelandscertifikater.

Forslaget er oversendt til Rådet den 22. februar 2021 i dansk sprogversion. Forslaget er fremsendt med hjemmel i traktatens (TEUF) artikel 91 og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Baggrunden for forslaget er, at der i det nuværende direktiv ikke er taget højde for, at en række certifikater for søfarende, der er udstedt af tredjelande, risikerer at blive ugyldige, når direktivet gennemføres i medlemsstaterne i 2022. Dermed kan der opstå situationer, hvor søfarende fra tredjelande ikke længere får adgang til at besejle indre vandveje i EU, da søfarende skal være i besiddelse af en række dokumenter (kvalifikationscertifikater, søfartsbøger og logbøger) for at bevise, at de er kvalificerede og egnede til at udføre deres virke.

Det vil særligt kunne skabe vanskeligheder for sejlads på Donaufloden, da besætningsmedlemmer fra tredjelande udgør en betydelig del af arbejdsstyrken der.

Reglerne for sejlads på indre vandveje adskiller sig fra sejlads på åbent hav, som primært er omfattet af globale regler vedtaget igennem FN's Søfartsorganisation, hvorimod EU-reglerne om indre vandveje stammer fra den internationale Rhin-konvention om varetransport med flodbåde på de store europæiske floder og søer.

Danmark har valgt ikke at være omfattet af indre vandvejsreglerne. Det skyldes, at Danmarks kystområder omfatter fjorde, som står i umiddelbar forbindelse med åbent hav som Nordsøen, Kattegat, Bælterne og Østerøsen. Dermed gælder samme regler for sejlads og de søfarende, uanset hvor man sejler i Danmark.

3. Formål og indhold

Formålet med forslaget er at ændre overgangsbestemmelserne i direktiv (EU) 2017/2397 om anerkendelse af erhvervskvalifikationer for sejlads på indre vandveje til at omfatte kvalifikationscertifikater, søfartsbøger og logbøger udstedt af tredjelande.

Nærmere bestemt skal der sikres en passende overgangsperiode for en række søfartsdokumenter fra tredjelande, så søfarende fra tredjelande fortsat kan udføre deres virke i EU for så vidt angår sejlads på indre vandveje.

Direktiv om erhvervskvalifikationer for sejlads på indre vandveje trådte i kraft 16. januar 2018. Direktivet indeholder en række kvalifikationskrav til førere og besætning af fartøjer på indre vandveje mhp. at øge sikkerheden i fm. sejlads på indre vandveje. Medlemsstaterne skal senest have gennemført direktivet i 2022.

Direktivet indeholder samtidig en række overgangsbestemmelser, som skal sikre en smidig overgang mellem nuværende krav og direktivets nye krav. Det betyder, at eksisterende kvalifikationscertifikater, søfartsbøger og logbøger, som udstedes af medlemsstaterne efter tidligere nationale krav og regler, fortsat kan anvendes i op til 10 år, såfremt de er udstedt inden den 17. januar 2022, hvor direktivet skal være gennemført.

Problemet er, at dette ikke omfatter dokumenter fra tredjelande. Det skyldes, at direktivet ikke indeholder overgangsbestemmelser for dokumenter, som er udstedt af tredjelande.

Oprindeligt var målet i direktivet, at der indføres en ny anerkendelsesordning for certifikater fra tredjelande. Det vil sige, at det modsat i dag er Kommissionen, som skal vurdere og godkende de pågældende certifikater. I dag godkendes certifikaterne af de enkelte medlemsstater.

Kommissionen påpeger dog, at der kan opstå praktiske og tidsmæssige problemer for Kommissionen med den nye anerkendelsesordningen ift. at nå at godkende de pågældende tredjelandes certificeringssystemer inden 2022. Udfordringen kan dermed blive, at der efter 17. januar 2022 kan opstå situationer, hvor der er certifikater fra tredjelande, som ikke længere er gyldige.

Der er derfor behov for en ændring af direktivet. Kommissionen foreslår, at der tilføjes to nye paragraffer i direktivets artikel 38 vedrørende overgangsforanstaltninger, så overgangsperioden for anerkendelse af nuværende certifikater fra tredjelande forlænges til 2032. Det vil konkret betyde, at medlemsstaterne fortsat kan bruge deres nuværende nationale krav til at anerkende kvalifikationscertifikater, søfartsbøger og logbøger fra tredjelande til og med den 18. januar 2032.

Det gælder dog kun for kvalifikationscertifikater, som er udstedt af tredjelande inden 18. januar 2024, og anerkendelsen begrænses til de indre vandveje på den pågældende medlemsstats område.

Såfremt et tredjeland ønsker en kvalifikationscertificering, som skal gælde på samtlige af EU's indre vandveje, skal anmodningen godkendes af Kommissionen på baggrund af direktivets nye anerkendelsesordning. Efter den 18. januar 2032 vil alle godkendelser af kvalifikationscertifikater fra tredjelande overgå til den nye ordning, hvor Kommissionen står for vurderingen og godkendelsen.

Ifølge Kommissionen sikrer ændringsforslaget, at medlemsstaterne fortsat kan anerkende søfarende fra tredjelande i deres indre farvande, samt at der fastsættes en passende periode, hvor de pågældende tredjelande kan tilpasse deres certifikater til kravene i direktivet. På den måde vil disse certifikater på sigt kunne blive godkendt af Kommissionen og dermed gælde i hele EU.

Forslaget er blevet drøftet i rådsarbejdsgruppen for søfart den 1. marts, 23. marts, 12. april og 7. maj 2021, hvorefter det portugisiske formandskab har fremsat et kompromisforslag.

Drøftelserne har bl.a. medført, at skæringsdatoen for udstedelsen af nuværende certifikater er blevet rykket fra 2023 til 2024. Det seneste revisionsudkast fra formandsskabet understreger desuden eksplicit, at undtagelsen

for gennemførelsen af direktivet fortsat er gældende. Det betyder, at medlemslande, hvor der ikke forekommer indre vandveje, ikke har pligt til at gennemføre direktivet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF art. 294) medlovgiver. Der foreligger endnu ikke en udtalelse.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at forslagets formål ikke kan opfyldes af medlemsstaterne alene og derfor bør behandles på EU-niveau.

Det er regeringens vurdering, at forslaget overholder nærhedsprincippet, da harmoniseringen af anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer for sejlads på indre vandveje alene kan ske gennem fælles EU-lovgivning.

6. Gældende dansk ret

Da Danmark har valgt ikke at være omfattet af det gældende direktiv, har der ikke været grundlag for at indføre de EU-retlige krav, som følger af direktivet. Nærværende forslag til direktivændring vil ikke ændre herpå.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at medføre væsentlige økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Forslaget er sendt i høring i Skibsfartspolitisk Specialudvalg den 25. februar 2021 med høringsfrist den 3. marts 2021. Derudover er forslaget sendt i høring i Specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbruger-spørgsmål den 22. marts kl. 13.00 med høringsfrist den 22. marts kl. 16.00. De to høringer gav ikke anledning til bemærkninger.

9. Forhandlingssituationen

Der forventes at være bred tilslutning blandt medlemsstaterne til det seneste kompromisforslag fra formandskabet.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen tager det reviderede forslag til efterretning og kan således støtte vejen frem, idet der fortsat ikke foretages grundlæggende ændringer til direktivets anvendelsesområde eller transpositionsforpligtelser, der giver lande som Danmark en ny pligt til at implementere direktivet.

Danmark har valgt ikke at implementere direktivet vedr. indre vandveje, og ændringsforslaget til direktivet vil dermed ikke medføre lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser i Danmark.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har senest været forelagt i et grund- og nærhedsnotat for Folketingets Europaudvalg, der blev oversendt den 22. marts 2021 til orientering.